

Skúsenosti orgánov inšpekcie práce v oblasti trhového dohľadu

Ing. Martina Kosturáková, PhD.

Odbor BOZP
Národný inšpektorát práce

KONFERENCIA DEŇ SKÚŠOBNÍCTVA 2023
18. máj 2023

Obsah

- Kompetencie orgánov inšpekcie práce
 - *Národný inšpektorát práce*
 - *Inšpektoráty práce*
- Výkon dohľadu nad trhom nad určenými výrobkami
- Zistenia z výkonu dohľadu nad trhom inšpektorátmi práce
 - *Zistené nedostatky v oblasti dohľadu nad trhom v roku 2022*
 - *Výkon dohľadu nad trhom pred prepustením dovážaného určeného výrobku do colného režimu*
 - *Mimoriadna úloha č. 22 131*

Kompetencie Národného inšpektorátu práce a inšpektorátov práce

- **Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

Národný inšpektorát práce

- ✓ Orgán štátnej správy so sídlom v Košiciach.
- ✓ Riadi a kontroluje inšpektoráty práce, zjednocuje a racionalizuje pracovné metódy inšpektorov práce a určuje organizačnú štruktúru inšpektorátov práce. (§ 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z.)

Inšpektoráty práce

Výkon dohľadu podľa § 7a zákona č. 125/2006 Z. z.

- ✓ Inšpektoráty práce vykonávajú dohľad nad určenými výrobkami uvedenými na trh a do prevádzky, ktoré zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používa pri výkone práce a u ktorých požiadavky na ich vlastnosti sú upravené osobitnými predpismi; dohľadom sa vykonáva aj kontrola vlastností určených výrobkov prostredníctvom kontroly dokumentácie, fyzickej kontroly a podľa potreby aj prostredníctvom fyzikálnych a laboratórnych skúšok.
- ✓ Inšpektoráty práce pri výkone dohľadu zohľadňujú protokoly o skúškach a osvedčenia potvrdzujúce zhodu, ktoré vystavili akreditované orgány posudzovania zhody.
- ✓ Inšpektoráty práce v nevyhnutnom rozsahu vykonávajú dohľad aj u výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu a distribútora, a ak ide o určený výrobok uvedený na trh, aj u vystavovateľa na výstavách a veľtrhoch.

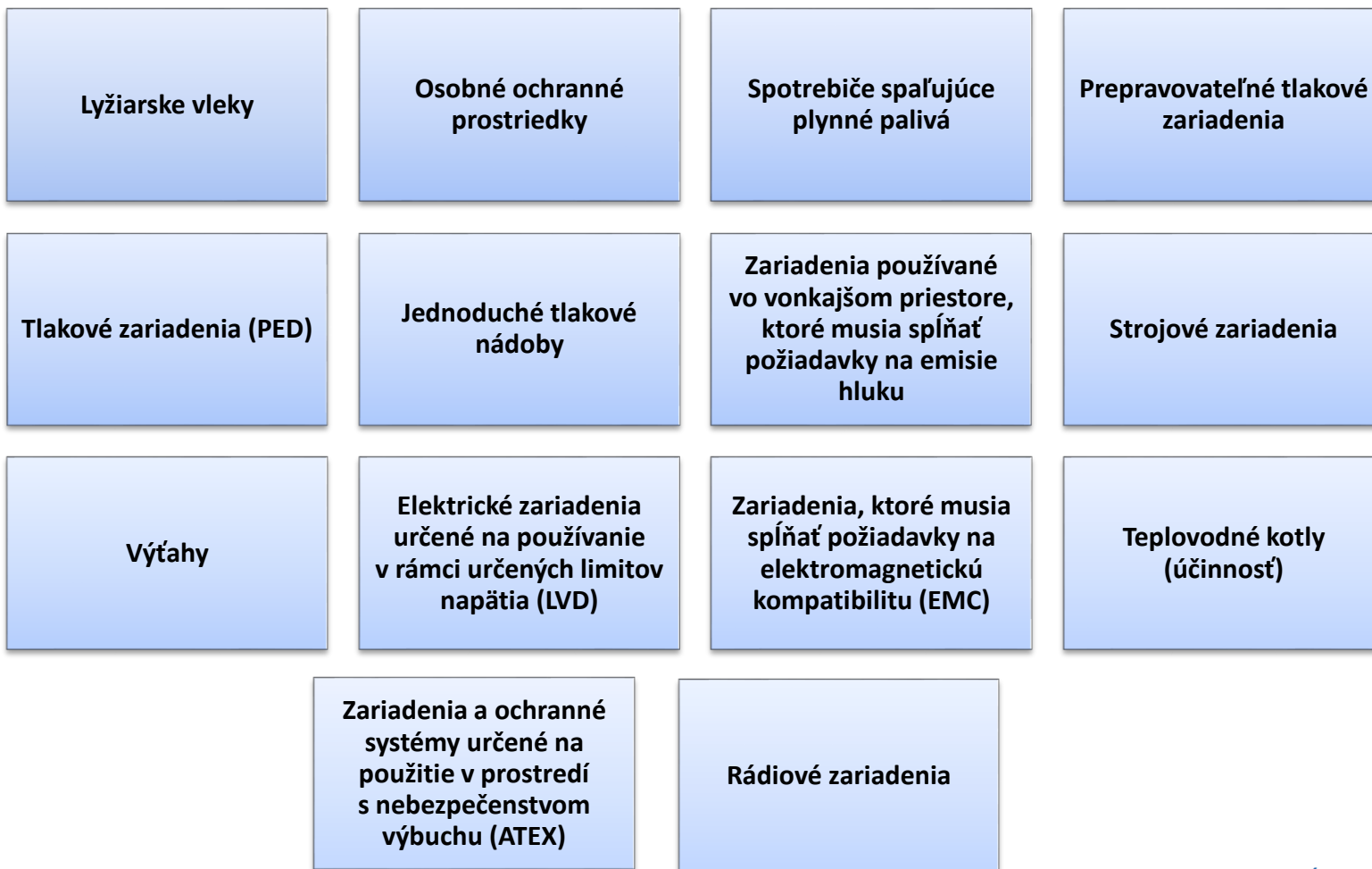
Výkon dohľadu nad trhom nad určenými výrobkami

Dohľad podľa osobitného predpisu – **zákona č. 56/2018 Z. z.** o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Inšpektoráty práce sú v súlade s § 26 písm. b) zákona č. 56/2018 Z. z. **orgánmi dohľadu** nad určeným výrobkom podľa osobitných predpisov v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.

- **METODIKA Č. 11 PRE VÝKON DOHĽADU NAD TRHOM INŠPEKTORÁTMI PRÁCE**

Skupiny určených výrobkov v pôsobnosti inšpekcie práce

Výkon dohľadu nad trhom nad určenými výrobkami

Inšpektorát práce vykonáva dohľad nad trhom nad určeným výrobkom v rozsahu ustanovenom technickými predpismi v oblasti posudzovania zhody:

- *čl. 14 až 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohláde nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011,*
- *čl. 39 až 43 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/424 z 9. marca 2016 o lanovkových zariadeniach a zrušení smernice 2000/9/ES,*
- *čl. 37 až 41 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/425 z 9. marca 2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS,*
- *čl. 36 až 40 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/426 z 9. marca 2016 o spotrebičoch spaľujúcich plynné palivá a o zrušení smernice 2009/142/ES,*
- *§ 7a zákona č. 125/2006 Z. z.,*
- *zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,*
- *§ 17 zákona č. 254/2011 Z. z. o prepravovateľných tlakových zariadeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.*

Novela zákona o inšpekcii práce – výkon trhového dohľadu

- **Zákon č. 113/2022 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony**
 - ✓ Dátum schválenia: 16.03.2022
 - ✓ Dátum vyhlásenia: 06.04.2022
 - ✓ Dátum účinnosti od: 01.01.2023
 - ✓ Dátum účinnosti do: 31.12.2023

§ 21 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z. z.

Účelom novely je upraviť to, aby bolo možné **prizvať externého odborníka pri výkone trhového dohľadu** prípravou odborných podkladov v osobitných prípadoch, ak to vyžaduje povaha výkonu inšpekcie práce alebo výkonu trhového dohľadu.

Výkon dohľadu nad trhom nad určenými výrobkami

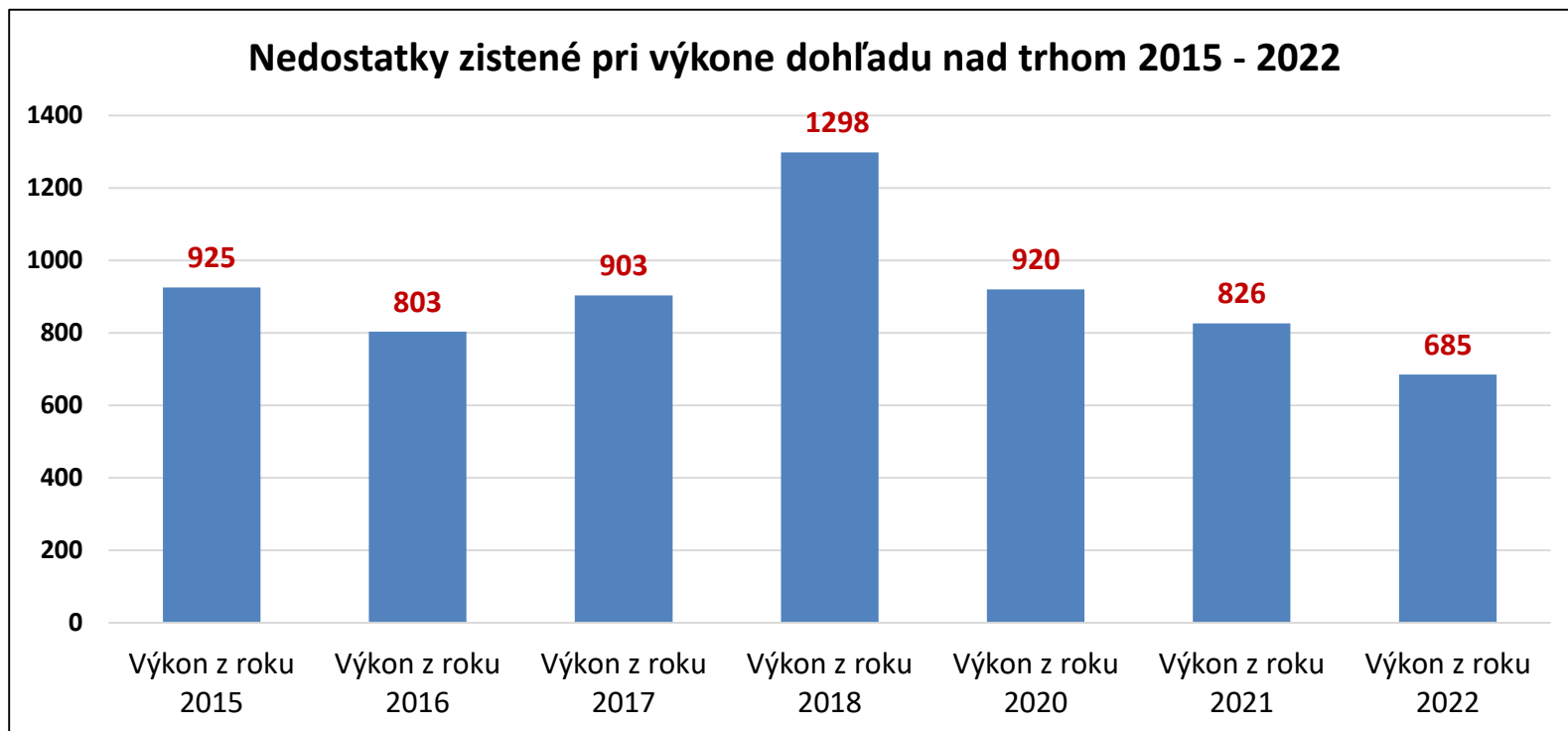
- Previerky
 - *Plán hlavných úloh NIP na príslušný kalendárny rok*
 - *Mimoriadne previerky*
- Kolaudácie (na požiadanie stavebného úradu)
- Podania
- Žiadosti Finančnej správy SR (colné úrady)

- Pri výbere hospodárskych subjektov inšpektori práce využívajú najmä tieto zdroje informácií:
 - *skutočnosti zistené o určených výrobkoch v rámci kolaudácie stavieb a povoľovania ich zmien,*
 - *skutočnosti zistené o určených výrobkoch pri výkone inšpekcie práce alebo pri vyšetrowaní udalostí,*
 - *informácie z predchádzajúcich výkonov dohľadu nad trhom v hospodárskych subjektoch,*
 - *doručené podania,*
 - *informácie od orgánov Finančnej správy SR (colné úrady), Slovenskej obchodnej inšpekcie a iných orgánov dohľadu nad trhom,*
 - *informácie Európskej komisie na základe zistení orgánov dohľadu nad trhom členských štátov uvedené v ICSMS, informácie zo systému RAPEX, informácie autorizovaných/notifikovaných osôb,*
 - *na základe oznámenia hospodárskeho subjektu.*

Zistenia z výkon dohľadu nad trhom inšpektorátmi práce v roku 2022

Kód výkonu: 23 Trhový dohľad

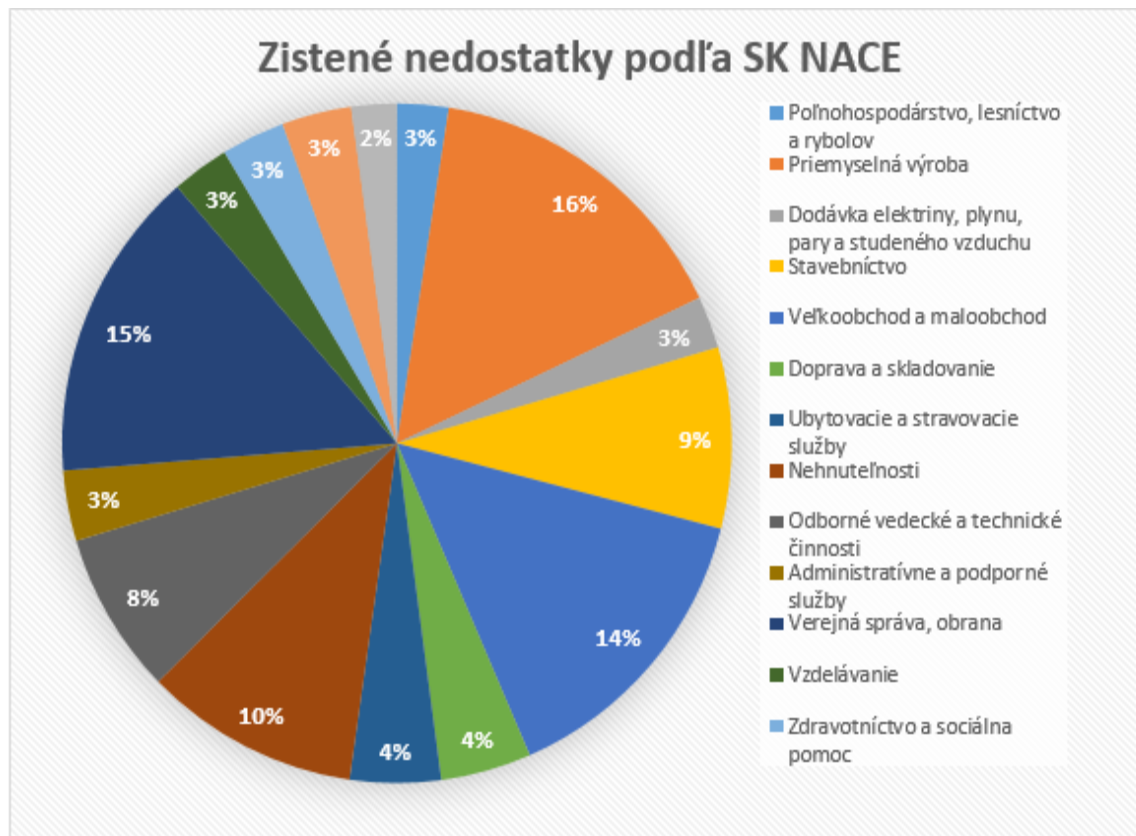
Od 01.01.2022 do 31.12.2022 bolo inšpektorátmi práce realizovaných **4300 výkonov** dohľadu nad trhom, pri ktorých bolo zistených **685 nedostatkov**.

Zistené nedostatky v oblasti dohľadu nad trhom v roku 2022

SK NACE	Počet nedostatkov
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	17
Priemyselná výroba	106
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	17
Stavebníctvo	59
Veľkoobchod a maloobchod	99
Doprava a skladovanie	30
Ubytovacie a stravovacie služby	30
Nehnuteľnosti	71
Odborné vedecké a technické činnosti	53
Administratívne a podporné služby	23
Verejná správa, obrana	102
Vzdelávanie	19
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	21
Ostatné činnosti	23
Iné	15
Spolu	685

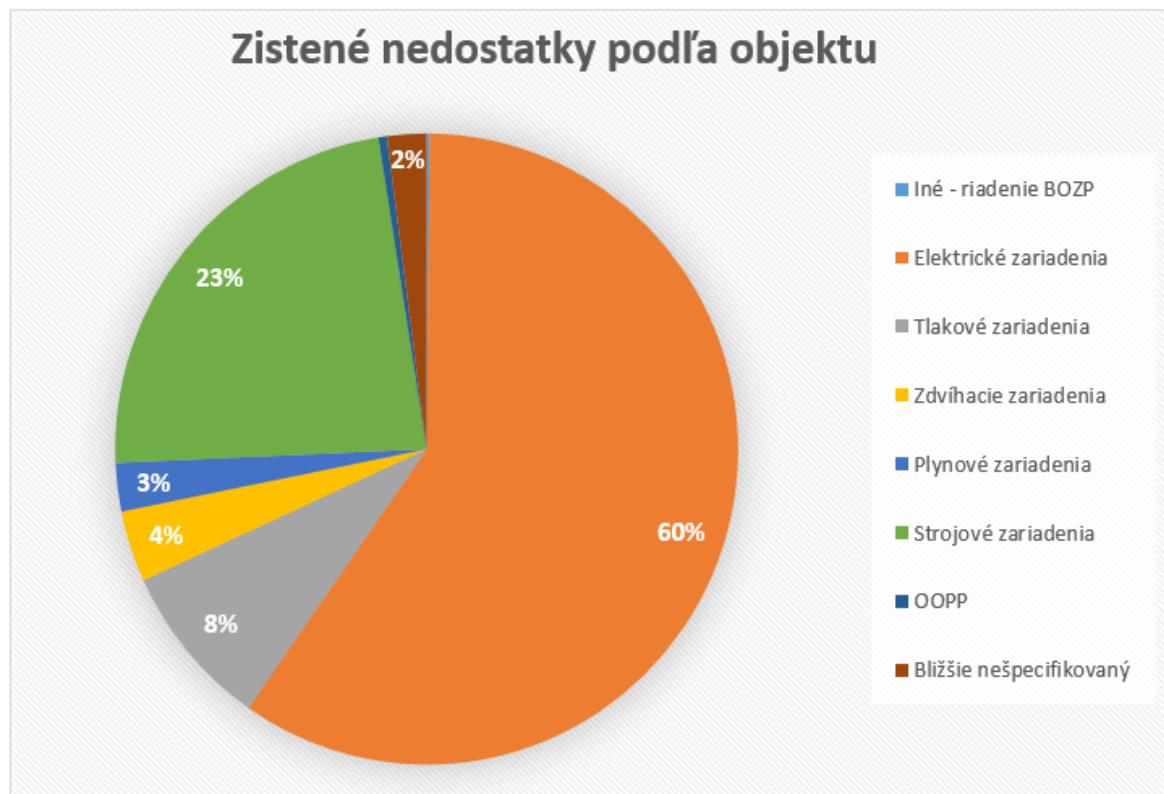
Zistené nedostatky v oblasti dohľadu nad trhom v roku 2022

Zistené nedostatky v oblasti dohľadu nad trhom v roku 2022

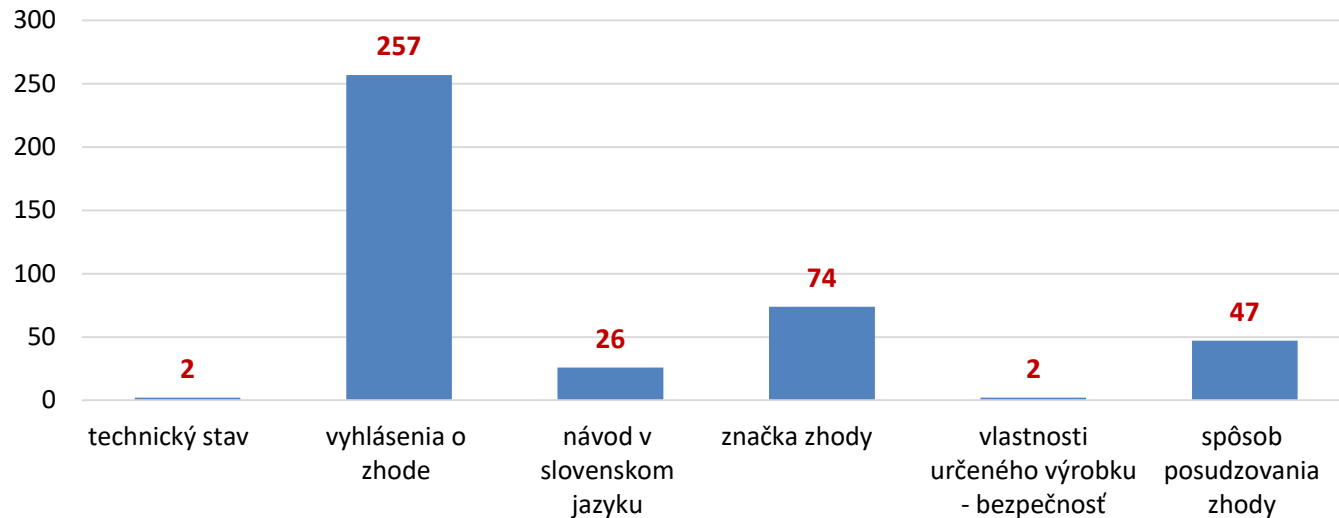
Objekt	Počet nedostatkov
Iné - riadenie BOZP	1
Elektrické zariadenia (EZ)	408
Tlakové zariadenia (TZ)	58
Zdvíhacie zariadenia (ZZ)	25
Spotrebiče plynových palív (PZ)	17
Strojové zariadenia (SZ)	159
Osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP)	3
Bližšie nešpecifikovaný	14
Spolu	685

Zistené nedostatky v oblasti dohľadu nad trhom v roku 2022

Elektrické zariadenia

Nedostatky zistené na elektrických zariadeniach

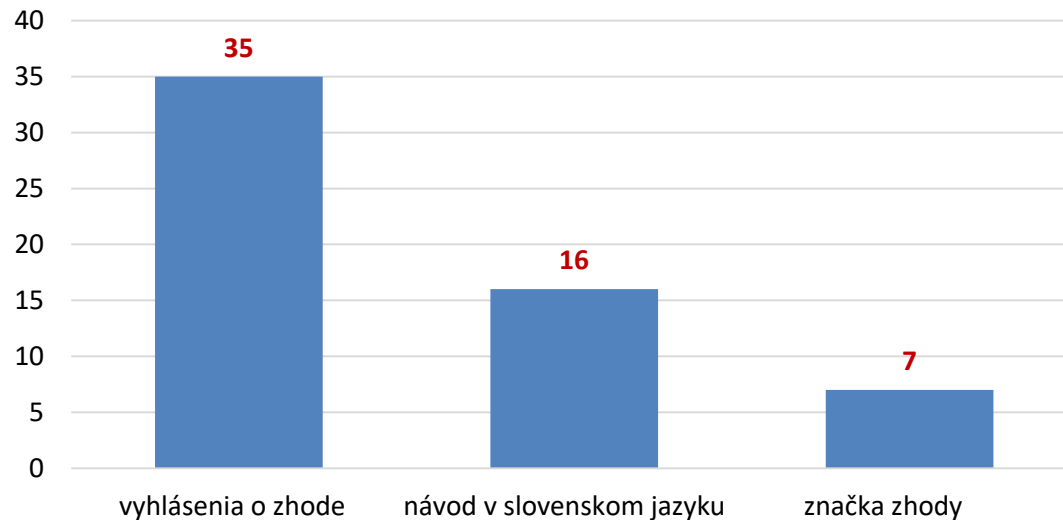

Počet nedostatkov zistených na elektrických zariadeniach určených na používanie v rámci určitých limitov napätia:

- *V roku 2020 – 493 nedostatkov*
- *V roku 2021 – 437 nedostatkov*
- *V roku 2022 – 408 nedostatkov*

Tlakové zariadenia

Nedostatky zistené na tlakových zariadeniach

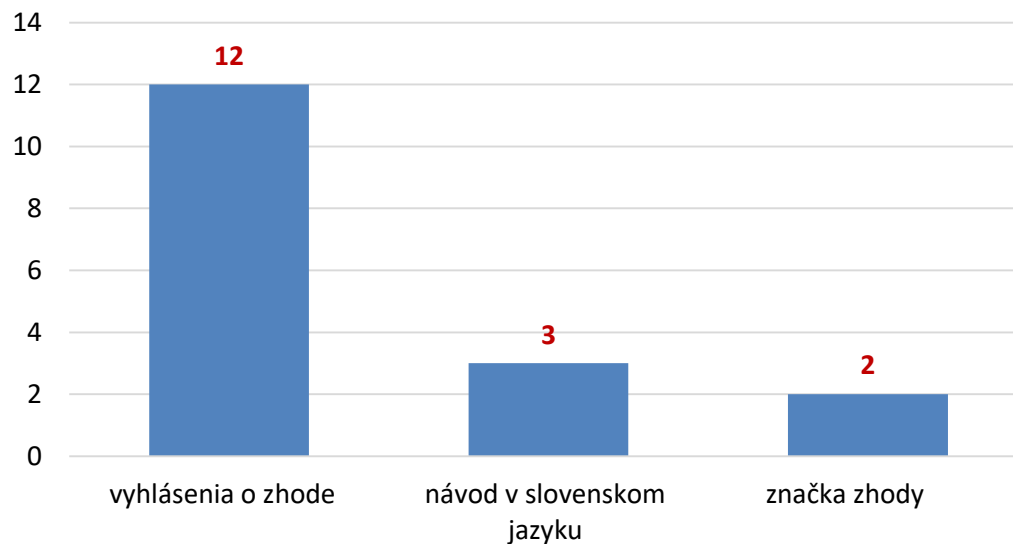

Počet nedostatkov zistených na tlakových zariadeniach:

- *V roku 2020 – 62 nedostatkov*
- *V roku 2021 – 57 nedostatkov*
- *V roku 2022 – 58 nedostatkov*

Spotřebiče plynových palív- plynové zariadenia

Nedostatky zistené na plynových zariadeniach

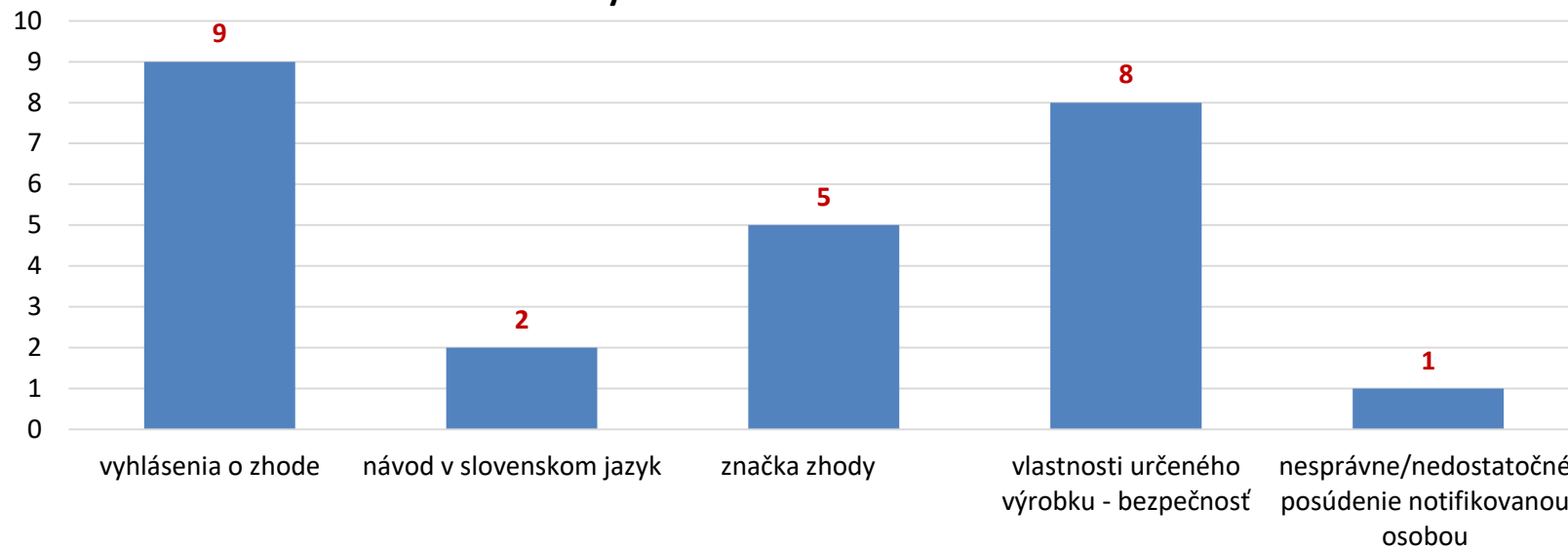

Počet nedostatkov zistených na spotrebičoch spaľujúcich plynné palivá:

- V roku 2020 – 38 nedostatkov*
- V roku 2021 – 29 nedostatkov*
- V roku 2022 – 17 nedostatkov*

Zdvíhacie zariadenia

Nedostatky zistené na zdvíhacích zariadeniach

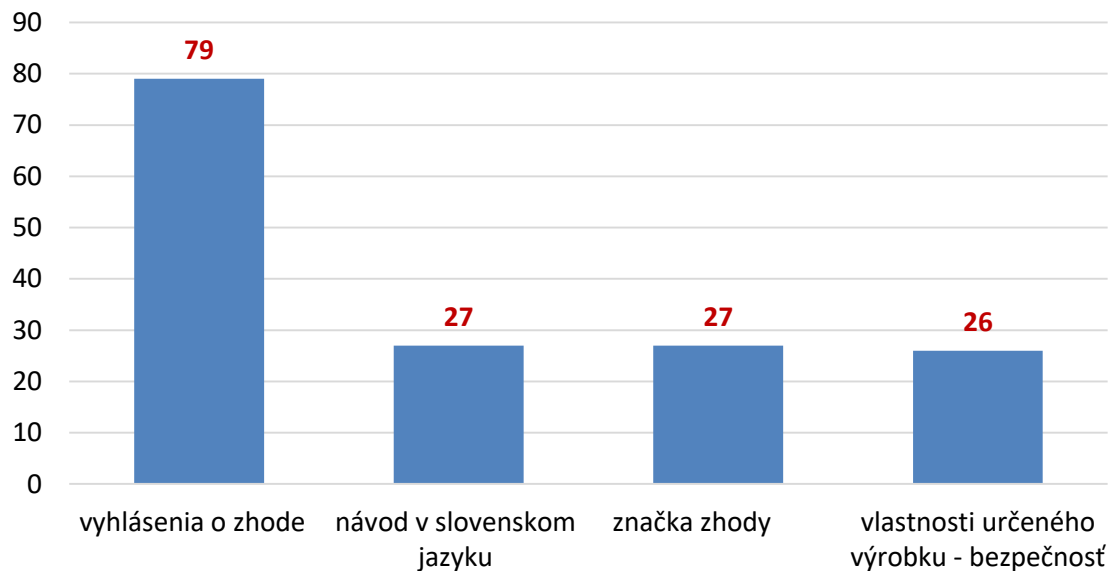

Počet nedostatkov zistených na zdvíhacích zariadeniach:

- *V roku 2020 – 131 nedostatkov*
- *V roku 2021 – 54 nedostatkov*
- *V roku 2022 – 25 nedostatkov*

Strojové zariadenia

Nedostatky zistené na strojových zariadeniach

Počet nedostatkov zistených na strojových zariadeniach:

- *V roku 2020 – 178 nedostatkov*
- *V roku 2021 – 164 nedostatkov*
- *V roku 2022 – 159 nedostatkov*

Spolupráca s colným úradom pri výkone dohľadu nad trhom

- Inšpektorát práce pri výkone dohľadu nad trhom pred prepustením dovážaného určeného výrobku do navrhovaného colného režimu spolupracuje s colným úradom (§ 27 ods. 8 zákona č. 56/2018 Z. z.)
- Inšpektorát práce je povinný na základe hlásenia colného úradu zaslaného na inšpektorát práce vykonať kontrolu dokumentácie, prípadne samotného určeného výrobku v termíne do 4 pracovných dní (čl. 27 písm. a) nariadenia EP a R č. 2019/1020)
- V prípade, ak je na vydanie odpovede na hlásenie potrebné zabezpečiť ďalšie informácie, inšpektorát práce požiada colný úrad, aby pozastavenie prepustenia určeného výrobku do voľného obehu ponechal v účinnosti.
- Inšpektorát práce môže pri spolupráci napr. požiadať o nové fotografické snímky, respektíve môže vykonať obhliadku výrobku osobne a zhotoviť vlastnú fotodokumentáciu.

Mimoriadna úloha č. 22 131

Kontroly zamerané na prevenciu porúch podporno-pohybovej sústavy

- Účelom mimoriadnej úlohy bola kontrola zameraná na prevenciu porúch podporno-pohybovej sústavy zamestnancov pri výkone práce s cieľom zlepšenia ergonomických podmienok na pracoviskách.
- Ekonomické činnosti v odvetviach: doprava a služby kuriérov, výroba potravín a nápojov, stavebníctvo.
- Inšpekcia práce bola vykonaná v **126 subjektoch**, celkový počet výkonov bol **254**, z toho previerok BOZP bolo 127 a rovnako aj **127 výkonov trhového dohľadu**.
- Celkom bolo zistených **623 nedostatkov** (previerky BOZP – 617 nedostatkov, **trhový dohľad – 6 nedostatkov**) a 68 závažných nedostatkov (**trhový dohľad - 1 závažný nedostatok**).
- V rámci inšpekcie práce bol vykonaný aj **trhový dohľad používaných pracovných prostriedkov**, v rámci ktorého boli vykonané kontroly príslušnej dokumentácie (vyhlásenie o zhode, sprievodná technická dokumentácia, označenie „CE“ a pod.)

Mimoriadna úloha č. 22 131

Zistené nedostatky v oblasti trhového dohľadu:

- vyhlásenie o zhode pre určený výrobok (rukavice a bezpečnostnú obuv) neboli v štátnom jazyku a ani neboli preložené,
- neboli predložené od OOPP (ochranná výstražná vesta a plátenné rukavice, ktoré sa poskytujú zamestnancom) vyhlásenia, ktoré by preukazovali zhodu ich vlastností s technickými predpismi.

Zistený závažný nedostatok v oblasti trhového dohľadu:

- expanzná nádoba umiestnená v miestnosti s plynovým kotlom nebola označená výrobným štítkom s potrebnými parametrami, ani značkou zhody CE.

V roku 2022 boli v oblasti trhového dohľadu najčastejšie sa vyskytujúcimi nedostatkami:

- nedostatky súvisiace s ES a EU vyhlásením o zhode,
- nedostatky súvisiace s označením zariadenia údajmi o výrobcovi a výrobku a označením CE,
- nedostatky súvisiace s postupom posúdenia zhody,
- nedostatky súvisiace s nedostatočným technickým stavom zariadení.

Na základe výstupov z dozoru je možné uviesť, že výrobcovia určených výrobkov často nedodržiavajú ustanovenia určené v predpisoch súvisiacich s dohľadom nad trhom nad určenými výrobkami.

www.ip.gov.sk

[FB: Inšpekcia práce SR](#)

Ďakujem za pozornosť

martina.kosturakova@ip.gov.sk